

Kvarnsjöns naturreservat Ärendebeskrivning

Miljöskyddsnämnden har antagit ett förslag till Kvarnsjöns naturreservat. Förslaget har varit ute på remiss och bearbetats och de flesta sypunkterna har beaktats. En sammanställning av inkomna remissvar med kommentarer följer nu förslaget.

Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 1999-1 1-24 att

ge tekniska nämnden i uppdrag att köpa erforderlig mark under förutsättning att statliga bidrag kunde påräknas och ge miljöskyddsnämnden i uppdrag att upprätta naturreservat för området kring Kvarnsjön.

Naturvårdsverket har ställt sig positiv till att kommunen driver ärendet som ett kommunalt reservatsärende och bidrar med 50% av köpeskillingen under förutsättning att de och kommunfullmäktige godkänner reservatsbildningen. Tekniska kontoret har förvärvat erforderlig mark. För större delen av den förvärvade marken regleras kommunens rätt genom avtal att häva köpet före den 31 december år 2000 om Naturvårdsverkets bidrag ej beviljas.

Naturvårdsverket och länsstyrelsen har efter remisstidens utgång inkommit med yttrande och föreslagit vissa ändringar av förslaget. Bearbetning pågår och beräknas vara klart före antagande i kommunfullmäktige.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 30 maj 2000 lämnat följande yttrande:

”Kommunledningskontoret tillstyrker förslaget till naturreservat med de förändringar som länsstyrelsens och naturvårdsverkets yttrande medför.”

Kommunstyrelsen har behandlat ärendet den 5 juni 2000, § 144 och föreslagit att förslaget till Naturreservatet Kvarnsjön fastställs.

Miljöskyddskontoret har den 7 juni 2000 överlämnat ert reviderade förslag med anledning av Naturvårdsverkets och länsstyrelsens yttranden.

Anförande

Anförande hålls av Tore Hult (s).

Yrkande

Tore Hult (s) yrkar att det reviderade förslaget daterat 7 juni 2000 fastställs.

Propositionsordning

Ordföranden ställer Tore Hults yrkande mot kommunstyrelsens förslag och finner Tore Hults

förslag bifallet.

Kommunfullmäktiges beslut:

Förslaget daterat den 7 juni 2000 till Naturreseptatet Kvarnsjön fastställs.

Naturresevatet Kvarnsjön

Förslag till beslut om naturresevat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

Innehåll

Förslag till beslut

Föreskrifter

Uppgifter om det föreslagna naturresevatet

Beskrivning av det föreslagna naturresevatet

Planeringsbakgrund

Befintliga områdesskydd

Behov och motiv för skydd

Ärendets beredning

Bilagor

Bilaga 1. Illustrationskarta till beslutet

Bilaga 2. Skötselplan med karta

Bilaga 3. Sakägarförteckning

Bilaga 4. Sändlista

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att de delar av det beskrivna området som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) av skäl som angivits nedan skyddas som naturresevat med stöd av 7 kapitlet 4 § miljöbalken (MB, 1998:808).

Naturresevatets namn skall vara Kvarnsjöns naturresevat.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 7 kap 5-6 §§ miljöbalken, vilka anges nedan. Enligt 3 och 21 §§ förordningen om områdesskydd (1998:1252) skall vård och förvaltning bedrivas i överensstämmelse med upprättad skötselplan (bilaga 2). Fastställelsen inkluderar inte den ekonomiska utredningen.

Ändamål

Ändamålet med naturresevatet är att bevara Kvarnsjöområdet natur- och rekreationsvärden i enlighet med 7 kap 4 § miljöbalken. Området domineras av gammal skog, vilken skall skyddas mot avverkning. Området skall vårdas så att den biologiska mångfalden och områdets värde för friluftslivet består och gynnas.

Föreskrifter

För att uppnå syftet med resevatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap 5 - 6 §§ samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 2.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan

sakägares rätt att använda mark- och vattenområden

Det är inte tillåtet att

1. uppföra ny byggnad eller anläggning. Efter tillstånd av kommunstyrelsen, och med erforderligt bygglov, får dock byggnad i syfte att tillgodose allmänhetens behov av lokaler för information, toaletter, badbrygga eller annan byggnad/anläggning för allmänhetens behov uppföras. Nedbrunnen eller av våda förstörd befintlig byggnad/anläggning får ersättas med till storlek och standard likvärdig byggnad. För detta krävs dock nytt bygglov.
2. anlägga ny kraftledning, uppföra ny mast eller annan teknisk anläggning.
3. spränga, schakta, dika, tippa och fylla ut med massor. Förbudet gäller inte för uppförande av anläggningar enligt punkt 1.
4. anlägga ny väg.
5. anordna upplag.
6. bedriva jakt. Dock får skyddsjakt ske efter tillstånd av länsstyrelsen.
7. bedriva skogsskötsel i annan omfattning än vad som framgår av skötselplanen enligt bilaga 2.
8. skada eller bortföra torraka, högstubbe, vindfälla eller låga.
9. påverka Kvarnsjöns vattenstånd genom reglering.
10. bedriva täkt av sten, grus, sand eller lera.

För stora delar av naturreservatet gäller utöver föreskrifterna ovan även strandskydd enligt 7 kap 13-14 §§ miljöbalken. Detta innebär bl a att för byggnad/anläggning enligt punkt A1, som är belägen inom strandskyddsområde, förutom tillstånd av kommunstyrelsen och bygglov även strandskyddsdispens erfordras.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om vård och förvaltning angående fastighetsägares och annan sakägares förpliktelse att tåla visst intrång

Fastighetsägare och sakägare skall tåla att:

1. Genomföra åtgärder i syfte att främja den biologiska mångfalden.
 2. Märka ut naturreservatets gränser.
 3. Utmärka och underhålla stigar samt sätta upp informationstavlor i den omfattning som framgår till detta beslut hörande skötselplan.
 4. Röjnings- och gallringsåtgärder enligt upprättad skötselplan (bilaga 2) utförs.
- C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Det är inte tillåtet att

1. göra upp eld annat än på av förvaltaren anvisad plats.
2. framföra motordrivet fordon.
3. tälta eller ställa upp husvagn/husbil.
4. medföra ej kopplad hund.
5. cykla eller rida.
6. gräva upp växter
7. störa djurlivet

D. Naturvårdsförvaltare och förvaltningsuppgifter enligt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. Naturvårdsförvaltare är Alingsås kommun, tekniska kontoret.
2. Naturreservatet utmärkes genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Statens Naturvårdsverk.
3. Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt av kommunen fastställd skötselplan (bilaga 2). Målsättningar och riktlinjer beträffande de olika områdena gäller utan begränsning tiden. Behovet av detaljåtgärder för att nå uppställda målsättningar i skötselplanen kan komma att förändras från tid till annan varför en översyn i detta hänseende bör ske med tio års mellanrum.

Uppgifter om det föreslagna naturreservatet

Namn Kvarnsjöns naturreservat

Län Västra Götaland

Kommun Alingsås

Socken Alingsås

Läge Kvarnsjön, norr om och i anslutning till Alingsås samhälle

Kartblad Ekonomiska kartbladen Hol 7C:60, Alingsås 7C:40

Gräns Prickstreckad linje enligt bifogad karta (bilaga 1).

Areal 40,6 hektar varav 8,2 ha sjö

Fastigheter Härskogen 1, Noltorp 2:8, del av Noltorp 2:4, del av Bolltorp 4:4.

Fastighetsägare Enligt fastighetsförteckning

Naturvårdsförvaltare Alingsås kommun, tekniska kontoret

Beskrivning av det föreslagna naturreservatet

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen (bilaga 2).

Natur- och friluftslivsvärden

Kring Kvarnsjön finns en kvarvarande rest av gammal skog - en kvarvarande "gammelskogsö" i ett skogsbrukspåverkat landskap i norr och bebyggelseexploaterat landskap söder. Skogen har troligen lång kontinuitet, vilket förekomsten av minst 150-åriga tallar och ett livskraftigt bestånd av den rödlistade rylen antyder. Sammanhängande äldre barrskogar av den här typen är ovanliga företeelser i dessa trakter idag. En rad arter bland såväl kärlväxter som kryptogamer vilka indikerar att området har höga naturvärden har noterats. De inventeringar som gjorts har varit relativt översiktliga och ytterligare värdefulla arter står troligen att finna. Inslaget av död ved, t ex i form av högstubbar med bohål gör området attraktivt för fågellivet.

Områdets läge i direkt anslutning till bostadsområden i söder gör det mycket attraktivt som närreklamationsområde. Området är lättillgängligt och kan utnyttjas både för lätta promenader längs vältrampade stigar och för bär- och svampplockning utanför stignätet. Tack vare naturvärdena i området kan den särskilt naturintresserade erbjudas speciella upplevelser. För barn torde skogen inbjuda till många spännande aktiviteter.

Planeringsbakgrund

Kommunala planer enligt Plan- och bygglagen m m

Kvarnsjöområdet ingår i den kommunövergripande översiktsplanen i områden betecknade R2 "Långsiktigt bestående skogsbruk" och R9 "Område med stort rekreativvärde" (Alingsås kommun 1998). I R2-områden får åtgärder inte vidtas som hindrar ett rationellt skogsbruk. I R9-områden skall vid pågående och ändrad mark- (och vatten-) användning särskild hänsyn tas till områdets rekreativvärde. I öster gränsar reservatsområdet till en fördjupad översiktsplan för området Bolltorp-Tomtered (Alingsås kommun 1993).

Området berörs i övrigt inte av några kommunala planer.

Natur- och kulturvårdsunderlag

Området kring Kvarnsjön utgör en del av område 21 "Rödeneplatåns branter" i fd Älvsborgs läns naturvårdsplan (Länsstyrelsen P-län 1976). Området är avgränsat i första hand p g a sina geomorfologiska och landskapsbildsmässiga värden. Rödeneplatån inklusive dess branter är även avgränsad som ett värdefullt naturområde i kommunens naturvårdsprogram (Alingsås kommun 1997).

Befintliga områdesskydd

Vid Kvarnsjön gäller strandskydd enligt 7 kap 13-14 § miljöbalken för ett område intill 200 meter från strandlinjen.

Behov och motiv för skydd

Det föreslagna naturreservatet Kvarnsjön är ett område med höga natur- och närrekreationsvärden. Skogsområdena i anslutning till det föreslagna reservatet har under de senaste årtiondena påverkats kraftigt av avverkningar eller bebyggelseexploateringar. De närmaste skogarna kring Kvarnsjön har dock förskonats från sådana ingrepp. Eftersom Kvarnsjöområdet inrymmer betydande naturvärden knutna till den gamla skogen och dessutom är av stort värde som närrekreationsområde är det av största betydelse att se till att området långsiktigt skyddas mot avverkning eller andra större ingrepp.

Ärendets beredning

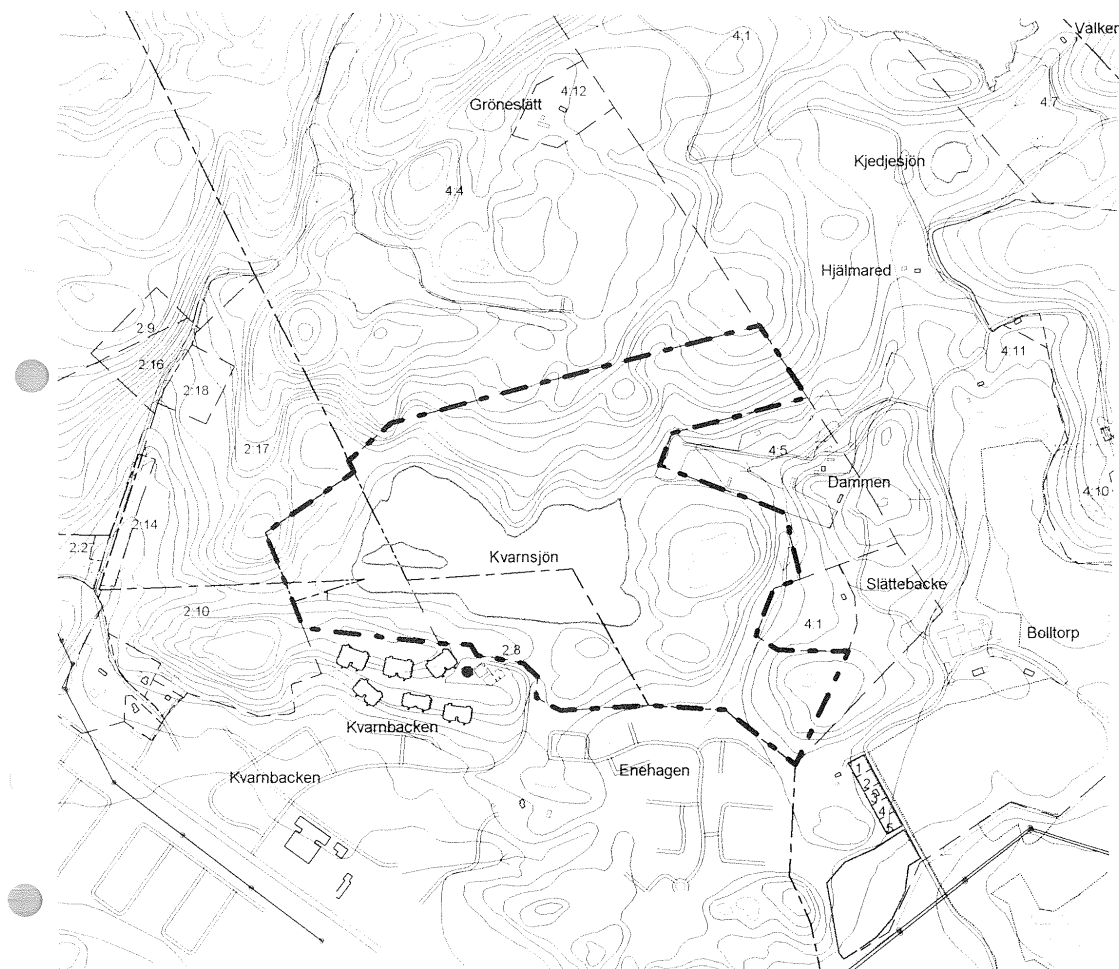
Initiativ, remisser etc

Marken inom reservatsområdet har fram till och med 1999 haft olika ägare. Stiftssamfälligheten i Skara ägde skogen norr och öster om sjön. Då en försäljning av stiftssamfällighetens skog aktualiserades uppstod ett direkt behov av agerande från kommunens sida eftersom en försäljning på den privata marknaden skulle kunna leda till att skogarna området avverkades. Under år 2000 kommer kommunen att förvärva den mark som nu föreslås bli naturreservat. Redan tidigare har boende i de närliggande bostadsområdena uppvaktat kommunens tekniska kontor med önskemål om ökat samarbete för att utveckla områdets rekreationsvärden. Detta var då inte möjligt p g a att kommunen inte förfogade över marken.

Under våren 1999 kontaktades Naturvårdsverket i ärendet. Naturvårdsverket ställde sig positiva till att kommunen drev ärendet vidare som ett kommunalt reservatsärende. Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 1999-11-24 att ge tekniska nämnden uppdrag att köpa erforderlig mark under förutsättning att statliga bidrag kunde påräknas och att ge miljöskyddsnämnden i uppdrag att upprätta naturreservat för området kring Kvarnsjön.

Kvarnsjöns naturreservat

Kartbilaga till förslag till beslut



— · — · — Avgränsning av naturreservatet

Alingsås kommun
Illustrationskarta till kommunens beslut 2000-xx-xx

Skala 1:10 000

